

Γράφει ο **Θεόδωρος Κατσάνεβας**
theodore-katsanevas.blogspot.com/

Συνήθειες τομείς για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα και απασχόληση είναι: Ο τουρισμός, η εκπαίδευση και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, η επικοινωνία, οι δημόσιες σχέσεις και οι πωλήσεις, η υγεία και πρόνοια, η τηλεργασία, η εργασία μέσω του διαδικτύου από το σπίτι

Αλλά περισσότερο αξιόμαχος θα ήταν οι προοπτικές, αν υπήρχε μεταστροφή των επαγγελματιών τους επιλογών σε τομείς με ανερχόμενα επαγγέλματα, στις νέες τεχνολογίες και ειδικότερα στην πληροφορική, στις κατασκευές, στις μεταφορές

Οι γυναίκες επιχειρηματίες είναι: Στην πλειοψηφία τους έγγαμες. Οι επιχειρήσεις τους είναι μικρές έως πολύ μικρές.

Ποσοστό 21%, των γυναικείων επιχειρήσεων δεν απασχολούν προσωπικό Και μόνο το 3% απασχολεί 5-10 μισθωτούς. Οι γυναίκες γίνονται επιχειρηματίες από ανάγκη για ανεξαρτησία, το ενδιαφέρον για το αντικείμενο και την ανάγκη βελτίωσης της οικονομικής τους κατάστασης

Οι γυναίκες επιχειρηματίες δηλώνουν ότι επηρεάστηκαν από το πατρικό πρότυπο σε ποσοστά της τάξης του (19,7%), από τη μητέρα, (7,1%), από προηγούμενους προϊστάμενους, (8,7%), από τους εκπαιδευτικούς, (6,3%), από συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού, (2,4%), από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, (2,4%), και από το φιλικό περίγυρο, (6,3%).

Ανασταλτικοί παράγοντες

Η συντριπτική πλειοψηφία των γυναικών επιχειρηματιών (90%), δηλώνει ότι ο ρόλος τους στο σπίτι συγκρούεται με τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις και αυτό αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στην προοπτική επαγγελματικής επιτυχίας. Η μητρότητα δύσκολα συνδυάζεται με υψηλό επαγγελματισμό, πιστεύει το 82% των ερωτηθέντων. Σημαντικοί ανασταλτικοί παράγοντες της γυναικείας επιχειρηματικότητας είναι οι οικογενειακές υποχρεώσεις, τα παραδοσιακά στερεότυπα, οι ελλείψεις σε κεφάλαια, η έλλειψη ειδικευσης, ο φόβος για την αποτυχία

Διαπιστώνεται ότι μόλις το 9% των μελών των Δ.Σ. Επιμελητηρίων είναι γυναίκες, ενώ σε 4 από αυτά δε συμμετέχουν καθόλου γυναίκες και σε 72 μεγάλες εταιρείες συμμετέχουν στο Δ.Σ. σε ποσοστό 7%. Ελλιπή δομικά είναι η διαπίστωση ότι, διευρύνεται η προθυμία νέων γυναικών να συμμετάσχουν σε γυναικείες επιχειρήσεις. Ορισμένες έρευνες, (IOBE, 2007), έχουν διαπιστώσει επίσης ότι οι γυναίκες υπερτερούν σε καινοτομικές δράσεις.

Προγράμματα και επιμέρους δράσεις... διοργανώνονται από διάφορους φορείς όπως: Η Γενική Γραμματεία Ισότητας, το ΚΕΘΙ, Ο ΕΟΜΜΕΧ, ο ΟΑΕΔ, η ΕΕΔΕΓΕ, Επιμελητήρια, Πανεπιστήμια, ΤΕΙ, Κέντρα ερευνών, ΟΤΑ, Συλλογικοί φορείς, κλπ. (αναλυτικά στοιχεία παρέχονται από την έρευνα και διατίθενται στην ιστοσελίδα του Δικτύου).

Προτεινόμενα μέτρα πολιτικής

Βασικές σημασίες είναι η αναστροφή των παραδοσιακών προτύπων, μέσω παρεμβάσεων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, για να αποφορτιστεί ο παραδοσιακός διαχωρισμός των επαγγελματιών σε ανδρικά και γυναικεία, και η εντύπωση ότι η επιχειρηματικότητα αποτελεί κυρίως "ανδρικό πεδίο δράσης". Η προβολή προτύπων επιτυχημένων γυναικών επιχειρηματιών από τα ΜΜΕ, η προώθηση σχετικής καμπάνιας από φορείς όπως η

Γενική Γραμματεία Ισότητας, το ΚΕΘΙ, κλπ., η καθιέρωση βραβείου γυναικείας επιχειρηματικότητας, μπορεί να συμβάλουν προς την κατεύθυνση αυτή.

Μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού, μπορεί να παρακινήθουν περισσότερες γυναίκες να στραφούν σε τεχνολογικές κατευθύνσεις όπως η πληροφορική, η μηχανολογία, οι κατασκευές, κλπ., που έχουν ευρύτερες προοπτικές στην αγορά εργασίας με την προϋπόθεση ότι οι επιλογές αυτές ταυρίζονται στο χαρακτήρα τους. Ειδικά κίνητρα σκόπιμο είναι να παρασχεθούν μέσω επιδοτήσεων, φορολογικών ελαφρύνσεων και ευνοϊκών δανείων με κρατική εγγύηση. Όπως και κίνητρα για... επιχειρηματικές πρωτοβουλίες στη σύγχρονη τεχνολογία, σε καινοτομικές δραστηριότητες ή σε απομακρυσμένες και απομονωμένες περιοχές των αγροτουρισμού, την υγεία, την πρόνοια, τη φύλαξη παιδιών, ηλικιωμένων, ατόμων ΑΜΕΑ, την τηλεργασία.

Στα ίδια πλαίσια, προτείνεται η δημιουργία συνεταιριστικής τράπεζας για τις γυναίκες τους νέους και ειδικές κατηγορίες του πληθυσμού, με πρότυπο την Gramsc Bank στην Ινδία, του οικονομολόγου -τραπεζίτη Μοχάμετ Γκούνους που έχει δανείσει 7,5 εκ.

γυναίκες, οι οποίες κατά 95% επέστρεψαν τα δάνεια αυτά. Η τράπεζα με την προτεινόμενη ονομασία "Τράπεζα Επιχειρηματικότητας Γυναικών και Νέων", μπορεί να χρηματοδοτηθεί από ίδιες εισφορές γυναικών επιχειρηματιών, ιδρυτικών της μελών, το λογαριασμό ΛΑΦΚΑ του ΟΑΕΔ, από τον ΕΟΜΕΧ, από καταθέσεις άλλων τραπεζών με εγγύηση του Δημοσίου, κλπ.

Αναγκαίος είναι επίσης ο συντονισμός των διάφορων δράσεων για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα, η αποκέντρωση των ενεργειών. Καθώς και η θεσμοθέτηση μιας μόνο κρατικής υπηρεσίας για τη διεκπεραίωση όλων των απαιτούμενων διαδικασιών για νέες πρωτοβουλίες γυναικείας επιχειρηματικότητας. Οι "Αντένες" γυναικείας επιχειρηματικότητας που ήδη προωθούνται, αποτελούν ένα αποτελεσματικό και πρακτικό μέσο για τους ίδιους σκοπούς, με την προϋπόθεση ότι η λειτουργία τους δε θα περιπέσει σε αδιέξοδο γραφειοκρατίας, αδιαφορίας και αδράνειας. Οι Αντένες, μεταξύ άλλων δράσεων μπορούν να:

Χρησιμοποιούν σύγχρονα εργαλεία επαγγελματικού και επιχειρηματικού προσανατολισμού, μέσω των οποίων διερευνούν τις δεξιότητες των υποψήφιων γυναικών επιχειρη-

ματικών και θα τις συμβουλευούν σχετικά, Παρέχουν βοήθεια, πληροφορία, μεσολάβηση, υποστήριξη σε συναφείς πρωτοβουλίες και δράσεις.

Σχεδιάζουν πολιτικές και πρακτικές για την εξοικείωση των γυναικών, στις νέες τεχνολογίες.

Υποστηρίζουν εταιρικές συμμαχίες και δικτύα.

Διευκολύνουν την ανάπτυξη διασυνორιακών δράσεων δικτύωσης γυναικείας επιχειρηματικότητας, οργανώνουν εκπαιδευτικά σεμινάρια, συνέδρια, εκδηλώσεις, συγκεντρώσεις για ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών και δυνατότητας συνεργασιών.

Το Δίκτυο οφείλει να συγκεντρώνει το υπάρχον πληροφοριακό υλικό για τις δράσεις, τις παρεμβάσεις, τα προγράμματα για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα. Και επίσης, να ενημερώνει σε τακτική βάση την εξαιρετή ιστοσελίδα που έχει δημιουργήσει, να επιβλέπει, να συντονίζει και να κατευθύνει τις Αντένες επιχειρηματικότητας.

Συμπεράσματα

Τελικά συμπεραίνεται ότι: Οι περισσότερες γυναίκες επιλέγουν μάλλον κορεσμένα επαγγέλματα και αυτό δυσχεραίνει την επαγγελματική τους αποκατάσταση ή και τις επιχειρηματικές τους διεξόδους. Ταυτόχρονα, μεγάλη μερίδα τους συνεχίζει να στρέφεται στη σιγουριά του δημόσιου τομέα, αλλά αυτό δεν επιτυγχάνεται πάντοτε και έχει επίσης ως συνέπεια, να τις απομακρύνει από την προοπτική επιχειρηματικής δραστηριότητας. Διαπιστώνεται ακόμη ότι, τα παραδοσιακά στερεότυπα, όπου οι γυναίκες παρέμειναν στο σπίτι για οικιακές εργασίες, αναντλούνται. Και αυτό έχει ως αποτέλεσμα ένας ορισμένος αριθμός τους, ιδιαίτερα από τα ανώτερα εισοδηματικά ή μορφωτικά στρώματα, να εισβάλει και στον μέχρι πρόσφατα ανδρικό κόσμο της επιχειρηματικότητας.

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα, βρίσκεται σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τους μέσους όρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΗΠΑ, αλλά σημειώνει ικανοποιητική ανάπτυξη. Οι γυναικείες επιχειρήσεις είναι μικρές και συγκεντρώνονται κυρίως στη γεωργία (20%), στο εμπόριο (25%), στον τουρισμό 14%, στη διαχείριση ακίνητης περιουσίας 14%, στην βιομηχανία-βιοτεχνία (9%), στην εκπαίδευση και ιατροφαρμακευτικές υπηρεσίες (7%) κλπ.

Ανασταλτικοί παράγοντες για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα είναι οι οικογενειακές υποχρεώσεις και ιδιαίτερα η μητρότητα, τα παραδοσιακά στερεότυπα, η έλλειψη κεφαλαίων, η ανεπάρκεια ειδικευσης σε σύγχρονες ειδικότητες, ο φόβος για την αποτυχία. Αναγκαία είναι η αναστροφή του διαχωρισμού των επαγγελματιών σε ανδρικά και γυναικεία, η στροφή των γυναικών σε τεχνικά και σύγχρονα επαγγέλματα με μεγαλύτερες διεξόδους στην αγορά εργασίας, η προβολή προτύπων επιτυχημένων γυναικών επιχειρηματιών, ο συντονισμός των επιμέρους δράσεων, η επιμόρφωση σε θέματα επιχειρηματικότητας, η ενίσχυση των "Αντενών" γυναικείας επιχειρηματικότητας, η παροχή κινήτρων, χαμηλότοκων δανείων και ενισχύσεων, η δημιουργία συνεταιριστικής Τράπεζας, κλπ.

Καλιγόνατος...

Επισημαίνεται ότι κανένα σύγχρονο κράτος δεν μπορεί να στοχεύει στη βέλτιστη οικονομία και στη δικαιοέτη κοινωνία, αν δεν αναδείξει τη γυναικεία στην εργασία και στην επιχείρηση. Το μήνυμα αυτό, αποτελεί το πρωταρχικό μέλημα της δράσης που αφορά και τη δική μας συμμετοχή στη γενικότερη προσπάθεια προς την ίδια κατεύθυνση.

Γράφει η **Ρένα Ζιλέλι**

ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΔΗΣ ΜΑΤΙΑ

Προδοσία

Η πιο προδομένη, η πιο εξαπατημένη γυναίκα του κόσμου είναι η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ. Την πολιορκούν με λουλούδια, με υποσχέσεις, της γράφουν ποιήματα, υποκλίνονται μπροστά στην αγιότητα της οι εραστές της εξουσίας και της παντοδύναμης κυβερνητικής καρέκλας, και όταν την κάνουν δική τους, τότε... κάνουν τα χιλιάδες κόλπα να την αφανίσουν, να την μηδενίσουν, να την φιώσουν, αλλά να διατηρήσουν την συγκρατοσύνη μαζί της με όσο το δυνατόν πιο σωτηρή και αμείλιτη εκείνη. Το Σλόγκαν όλων είναι "πρέπει να περιφρουρήσουμε τη Δημοκρατία μας". Είναι ότι πολυτιμότερο έχουμε. Αυτό βέβαια για να κλείνουν τα μάτια και τα στόματα του "όχλου" να βλέπει και να ζητάει λιγότερα. Εκεί σταμάταει η έγνοια τους για τη διατήρηση της Δημοκρατίας. Όταν ο λαός πεινάει καλή ώρα, εκεί δεν θυμούνται αυτήν την άμοιρη Δημοκρατία που βλέπει τα παιδιά της να πεθαίνουν χωρίς καμιά συμπόνια εκ μέρους των κυβερνώντων.